

Sjoerd Kuypers

Bizar (2019)

N3

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Sjoerd Kuypers is een bekende schrijver: dat kan de bereidheid vergroten. Dat geldt ook voor de lovende recensies die op de achterflap prijken. De samenvatting benoemt de spanning en creativiteit van het boek.
	Interesses	Dit boek is geschikt voor jongeren die aan het denken gezet willen worden over (de zin van) het leven, dus vooral gevorderde N3-lezers en N4-lezers.
	Algemene kennis	Niet vereist.
	Specifieke literaire en culturele kennis	Niet vereist, maar jongeren die verwijzingen naar onder andere Shakespeare, Hamlet en Schopenhauer herkennen, waarderen de intertekstualiteit en de diepere laag die het boek daardoor krijgt.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Geen probleem vanaf N2.
	Zinsconstructies	Geen probleem. Enkelvoudig en samengestelde zinnen wisselen elkaar af.
	Stijl	Kuypers stijl is veeleisend en bijzonder: intertekstualiteit, aforismen (spreuken, levenslessen, wijsheden), filosofisch getinte dialogen en monologen. Een hele kluit voor (gevoerde) N2-lezers, maar een mooie uitdaging voor N3. Een hoop gebeurtenissen moet je tussen de regels doorlezen (vooral het einde), en daar zullen N4-lezers goed mee uit de voeten kunnen.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	Centraal staat de slimme Sallie Mo, een niet zo typische 13-jarige. Ze is niet gemakkelijk te doorgronden. Ervaren lezers (vanaf N3) zullen smullen van haar reflecties en overwegingen. Nagenoeg alle personages zijn bijzonder. N4-lezers zullen Kuypers creativiteit waarderen.
	Aantal karakters	Geen probleem, ook niet voor N2. Centraal staan Sallie Mo, opa David en dokter Bloem, Dylan, Beitelje en Donnie, Jacky en haar broertjes en de journalist Phil.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	Sallie Mo maakt een ontwikkeling door van een onzichtbare, passieve boekenwurm tot een handelend, actief pubermeisje dat zich uiteindelijk écht laat zien. Ook zet ze haar eerste stappen op het gebied van de liefde en moet ze de dood van opa David en Beitel verwerken. Omdat feit en fictie

		door elkaar lopen, is haar ontwikkeling moeilijk te volgen voor N2- en N3-lezers.
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	De actiespanning komt van Jacky, die van huis is weggelopen met haar twee broertjes en in de duinbunker leeft. Verder is er veel psychologische spanning, zoals: lukt het Sallie Mo om Dylan voor zich te winnen? Vanaf N2 zijn deze onderwerpen interessant.
	Structuur	Het 315 pagina's tellende boek is verdeeld in twintig hoofdstukken. Ieder hoofdstuk heeft een opmerkelijke titel en een datum- en tijdsaanduiding. Geen probleem vanaf N2.
	Chronologie	Het verhaal is niet-chronologisch. De gebeurtenissen op het eiland worden afgewisseld met eerdere gesprekken tussen Sallie Mo en haar opa en met dokter Bloem. Geen probleem vanaf N2, want de gebeurtenissen die zich op het eiland afspelen, zijn duidelijk afgebakend.
	Verhaallijn(en)	Er zijn meerdere verhaallijnen, wat lastig kan zijn voor N2. Bovendien wordt de ene verhaallijn explicieter naar voren gebracht dan de andere. Een subtiele verhaallijn is bijvoorbeeld de relatie tussen Sallie Mo en haar moeder, die allesbehalve goed genoemd kan worden. N2-lezers zullen zich vooral richten op de spannende gebeurtenissen. Ook dan is het verhaal nog steeds avontuurlijk en prettig om te lezen. Hogere niveaus hebben ook oog voor de subtielere verhaallijnen.
	Perspectief	Je leest het dagboek van Sallie Mo, een ik-verteller dus. Mogelijk verwarrend voor N2- en N3-lezers is de onbetrouwbaarheid van de verteller. Aangezien Sallie Mo haar eigen verhaal schrijft, mag ze afwijken van de werkelijkheid, vindt ze. N4-lezers zullen deze onbetrouwbaarheid tijdens het lezen wel opmerken.
	Betekenis	Er zit zoveel in het verhaal dat iedere lezer er iets anders uit kan halen. N2-lezers krijgen een opmerkelijk verhaal voorgeschoteld van een knotsgekke zomer op een eiland, verteld door een meisje dat eventjes geen boeken meer mag lezen. Ze willen weten of Sallie Mo en Dylan een relatie krijgen en zijn benieuwd hoe het afloopt met Jacky en haar broertjes in de duinbunker. N3-lezers worden door het boek aan het denken gezet over literatuur, geld, macht. N4-lezers zullen uitdaging vinden in de filosofische bespiegelingen en aforismen over (de zin van) het leven en de onbetrouwbaarheid van het perspectief.